

Rama IX Foundation

นิทรรศการศิลปกรรม

๒
วิถีแห่งน้ำแม่ลาว

นิทรรศการศิลปกรรม

๒

วิถีแห่งน้ำแม่ลาว

กึ่งกลางดอยนางแก้ว ตามเส้นทางเชียงใหม่ถึงเชียงราย จุดสูงสุดของเทือกเขาเกิดลำน้ำสองสาย ไหลลงไปเชียงใหม่หรือลำน้ำแม่กวัง ต้นกำเนิดเขื่อนแม่กวังอุดมธาราลำน้ำแม่ลาวไหลจากเทือกเขาเดียวกัน ไหลลดหลั่นสู่จังหวัดเชียงรายผ่านอำเภอเวียงป่าเป้าแม่สรวย แม่ลาว และอำเภอเมืองสู่แม่น้ำกกลงสู่แม่น้ำโขงในที่สุด

น้ำแม่ลาวจึงให้กำเนิดระบบนิเวศ วิถีชีวิต เป็นสังคม และวัฒนธรรมสืบทอดมาในลุ่มน้ำนี้ สังคมวัฒนธรรมและการใช้ชีวิตของคนลุ่มน้ำจึงผูกพัน กับธรรมชาติเป็นลูกโซ่ ยากที่จะตัดขาดจากกันได้ มนุษย์ สัตว์ แมลง ต้นไม้ใหญ่เล็ก พืช มอส เฟิร์นสฤงฆา ก้อนหิน เม็ดทราย ฯลฯ

จากลำน้ำรับน้ำฝนในฤดูฝน ไหลหลากแรง เอื่อยๆ ในฤดูหนาว อ้อยอิ่งนิ่งขังอยู่กลายเป็นน้ำขังในฤดูร้อน ลำน้ำลาวให้กำเนิดทุกสรรพสิ่ง เกิดสรรพชีวิต มนุษย์ พืช สัตว์ เป็นวัฏจักรอันมาแต่บรรพกาล ไปตามความหมุนเวียนของโลกเป็นสภาวะทางธรรมชาติปกติ

จากร้อนสู่ฤดูฝน แผ่นดินที่แห้งแล้ง รับน้ำจากฝนแรกก็ชุ่มฉ่ำกลับพื้นมีชีวิตชีวาผืนหญ้าที่แห้งกรอบก็กลับเขียวขจี ผลิกำเนิดพืชพันธุ์ ชาวไร่ชาวนารอฝนเพื่อหว่านพืช หว่านข้าวกล้าในนา อี้อ่างและกบเขียด ก็ถึงฤดูกาลผสมพันธุ์และวางไข่ เป็นลูกโซ่อาหารของคนสัตว์ เป็นวิถีแห่งน้ำแม่ลาว

ผมได้พบเจอกับคุณสาตรา (ป้อม) อยู่เป็นประจำเพราะใช้วิถีชีวิตอยู่หมู่บ้านใกล้ๆกัน ในลุ่มน้ำแม่ลาว ได้คุยกันถึงวิถีชีวิต การใช้ชีวิต ความแตกต่างของการทำมาหากิน การเป็นอยู่ เป็นวิถีของคนในลุ่มน้ำ พูดถึงการใช้ชีวิตและความเข้าใจวิถีชาวบ้าน

ยามเข้าไปในป่าพงไพรเก็บผักเก็บลูกไม้มากิน ชมนกชมไม้ มองเห็นสัตว์เล็กสัตว์น้อย หมูมวลงแมลงหลากหลาย ผีเสื้อแมลงปอ แมลงมุม แมลงปีกแข็งปีกอ่อน ลงไปในลำธารเก็บก้อนหินใหญ่เล็กหลากสีสันทอดกัน ชมดอกไม้บานพันธุ์ ผลิดอกออกผล ออกข้อสร้างสีสัน ดูกุ่มหอยปูปลา แหวก้วยในลำธาร ใช้ชีวิตหมุนเวียนคู่เคียงกับมนุษย์ใน

6 สิงหาคม - 31 สิงหาคม 2548

9 Art Gallery
Architect Studio

ลุ่มน้ำ ย่อมชมชอบธรรมชาติ มีธรรมชาติอยู่ในหัวใจ และไม่ทำลายธรรมชาติ ไม่ทำลายระบบนิเวศของธรรมชาติ

ออกสู่ทุ่งนาเขียวจีครวบน้ำฝน นึกถึงเมล็ดข้าวอันทรงคุณค่าสร้างพลังชีวิตให้แก่วิถี ให้แก่มวลมนุษย์ทั้งโลก มองเห็นชานาแบกคันไถจูงควายในอดีต เปลี่ยนแปลงเป็นรถไถเดินทาง แทนการเดินทางควาย เขี่ยบ่ย์ขี่ไถควายเหล็ก มนุษย์บอกว่า เป็นวิวัฒนาการ นกกระยางขาวคู่ท้องทุ่งนาก็ยังหากินจิกหอยปูปลาเหมือนเดิมไม่หมดไปจากท้องดินดำรงชีพอยู่ได้ อาศัยที่เนื้อไม้หวานอร่อยเหมือนไก่ K.F.C. ในห้างสรรพสินค้า

หน่อไม้ป่าชายทุ่งยังคงผลิตหน่อเต็มกอ เป็นสินค้าขายดีพอๆ กับเห็ดที่เกิดตามธรรมชาติขึ้นร้านตลาดของหมู่บ้าน พอๆกับการเพาะพันธุ์เห็ดขายและหน่อไม้ใส่ป๊อปเพื่อให้มีกินตลอดฤดูกาล

การที่ผมได้มีการพูดคุยกับสาตรา (ป้อม) จึงได้เกิดแนวคิดที่จะทำงาน “ศิลปในวิถีของลำน้ำแม่ลาวขึ้นเพื่อบันทึกเรื่องราวของสังคมและวัฒนธรรมกลุ่มชนในลุ่มน้ำ ได้ชักชวนลูกชายคนโตคือ จักรพันธ์ (จ๊อบ) ซึ่งได้อาศัยอยู่ในหุบเขาที่เดียวกับผมมาก่อนได้นำเรื่องราวการทำงานของคน 3 คน คือผมจรรณ ไชยจิตต์, สาตรา วรณะหทัย และจักรพันธ์ ไชยจิตต์ ไปปรึกษากับคุณสมพงษ์ สารทรัพย์ แห่ง 9 ART GALLERY เพื่อจัดนิทรรศการทางศิลปะขึ้นในเรื่องของคนลุ่มน้ำแม่ลาว โดยมีงาน ประติมากรรม และจิตรกรรมภาพเขียน เก็บความเป็นอยู่ วิถีชีวิต สังคมวัฒนธรรม ความเป็นไปของธรรมชาติ ลำน้ำ ภูเขา ผืนสัตว์ใหญ่ น้อย ผืนนก ปลา แมลงทั้งหลายเป็นต้น นำเป็นประสบการณ์ เป็นเนื้อเยื่อของชิ้นงานแต่ละชิ้นงานมาเผยแพร่ต่อสาธารณชน ณ 9 ART GALLERY

จรรณ ไชยจิตต์
อาศรมหุบเหมย เชียงราย
กรกฎาคม 2548

จรรณ ไชยจิตต์ Jaroon Chaijit

เกิด 14 เมษายน 2492

ที่อยู่ 205 หมู่ 13 อ.ศรเมฆบพเมย บ้านห้วยสำนยาว
ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย 57250
โทร. 0 1950 1609

- ศึกษาอักษรธรรม บาลี มัธยมจากวัด
- ศึกษาศิลปะด้วยตนเอง
- เรียนเขียนรูปกับพระสมบุรณ์วงศ์สถาน
- ศึกษาการแกะสลักไม้จากอาจารย์มานพ ไชยศิริวงศ์
- ศึกษางานประติมากรรมกับอาจารย์มีเทียม ยิบอินซอย
- เป็นวิทยากรครูช่างของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- ออกแบบและฝึกอบรมช่างแกะสลักไม้ในการจัดสร้างพระตำหนักดอยตุง และหอพิพิธภัณฑ์ดนตรีและวัฒนธรรมพื้นบ้านของไร่แม่ฟ้าหลวง
- ไปดูงานและศึกษางานแกะสลักหยกที่ปักกิ่ง เทียนสิน
- มีผลงานแสดงอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่ปี 2524-2548

แนวความคิด

ภูเขาใหญ่สูงเสียดฟ้าฉันว่าเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติของโลก ศิลปะก็ได้อาศัยธรรมชาติเป็นตัวช่วยเพื่อเกิดความกลมกลืนเหมาะสม อาศัยอารมณ์ของผู้เสพงานเข้าใจและสร้างผลงาน งานประติมากรรมในกลุ่มประเทศเอเชีย จะเน้นการสร้างรูปเคารพ เน้นการศรัทธา นับถือ บูชาเป็นหลัก

ผมมีความรักในงานประติมากรรมมากกว่างานในด้านอื่นๆ จึงต้องต่อสู้ สร้างสรรค์งานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างและสร้างความสนใจให้เกิดขึ้น

ในงานวิถีแห่งน้ำแม่ลาวนี้ จึงได้นำรูปแบบทางธรรมชาติของมนุษย์ สัตว์ แมลง ดอกไม้ ไม้ไผ่ ผสมกลมกลืนสร้างรูปทรงเป็นนามธรรมของจิตใต้สำนึก เกิดรูปธรรมของประติมากรรม

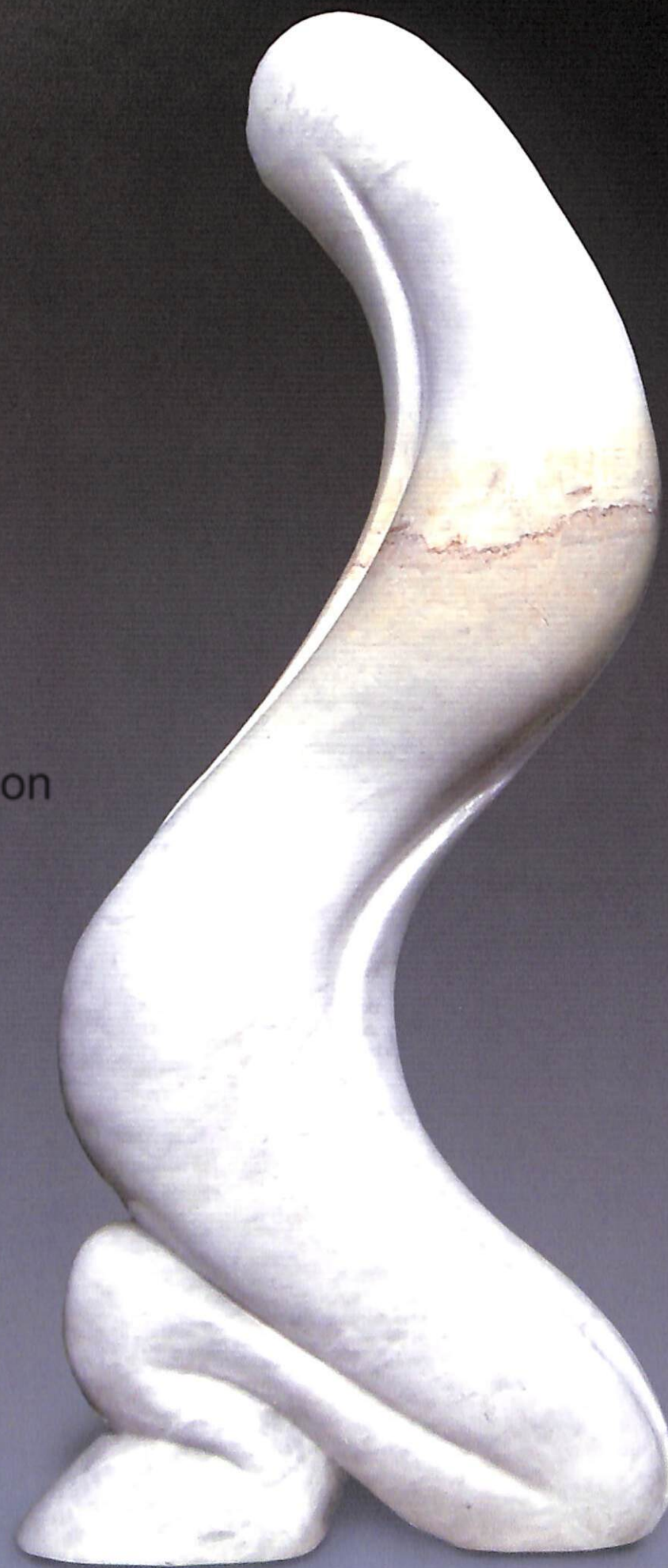
แสงแห่งฤดูกาล, หินอ่อน 10X10X20 นิ้ว

แต่บรรพกาล, หินภูเขา 8X8X18 นิ้ว

สัมผัสสัมผัส, แกรนิตควอท 10X8X12 นิ้ว

บทเพลงฤดูกาล, หินอ่อน 14X8X22 นิ้ว

Rama IX Art Museum Foundation

สาตรา วรรณะหทัย Sastra Wattanahatai

เกิด 23 กันยายน 2505 ชนบุรี

ที่อยู่ 143 หมู่ 5 บ้านปารวก ต.ดงมะตะ อ.แม่ลาว

จ.เชียงราย 57250

โทรศัพท์ 0 5372 9009, 0 5821 3744

การศึกษา

- ประถมศึกษาโรงเรียนโฆสิตสโมสร (วัดระฆัง)
- มัธยมศึกษาโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
- มัธยมศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยาคม (ขอนแก่น)
- มัธยมปลายโรงเรียนทิวทัศน์
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศษ.) มศว.ประสานมิตร

ปัจจุบัน

- ศิลปินอิสระ

ประวัติการแสดงงาน

- ร่วมแสดงศิลปกรรมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2
- ร่วมแสดงนิทรรศการ "ฮอมปอยศิลป์" จ.ลำปาง
- ร่วมแสดงนิทรรศการ "ศิลปะ ปี 2000" ณ หอศิลป์คนเมือง จ.เชียงราย
- ร่วมแสดงนิทรรศการ "เชียงรายเมืองศิลป์" ณ ชั้น 2 ศูนย์ส่งเสริมสาธิตและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง จ.เชียงราย 2545
- ร่วมแสดงนิทรรศการ "สลาเชียงราย เถลิงพระเกียรติในหลวง 75 พรรษา" ณ หอศิลป์ศูนย์ส่งเสริมสาธิตและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง จ.เชียงราย 2546
- ร่วมแสดงนิทรรศการ "เชียงราย ศิลป์เพื่อศิลป์" ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า กรุงเทพฯ 2547
- ร่วมแสดงนิทรรศการกลุ่มศิลปินเชียงราย ณ 9 Art Gallery จ.เชียงราย
- ร่วมแสดงนิทรรศการ "Small Work" ณ 9 Art Gallery จ.เชียงราย 2547
- นิทรรศการ 3 คน "ร้อยบุปผา น้ำเต็มล้นนา" ณ ห้องนิทรรศการชั้น 4 ศูนย์การค้าเวรซิดี กรุงเทพฯ 2548

แนวความคิด

แม่เอยแม่น้าลาว

เลี้ยวลดคดเคี้ยว

เกี่ยวกิ่ง เกี่ยวก้าน เกี่ยวผืนผู้คน

เป็นเกลียว เกลี้ยววน

คนทุกข์ สุข เต็มระบำ ระริกฝนไล่เรียงจันทร์

ก้าวข้ามผืน สู่ฝั่งฟาก ผากนที

กระซิบถ้อยร้อยดามาร่วมรำ

บอกเล่าเรื่องราวสู่ผู้คน

ว่าฝั่งฟ้ายังมีผืน

แม่ไร้จันทร์ยังมีดาว

น้าลาวไม่เจียบง่า แต่เก็บผืนให้ผู้คน

และงอกเงย

ฝากไว้ให้ผู้คนบนแผ่นดิน

ว่านี่คือคน

คนลุ่มน้าลาว

เมลิ็ดตึง, สีนํ้ามันบนผ้าใบ 36x46 ซม.

เมลิ็ดอินทนิล, สีนํ้ามันบนผ้าใบ 36x46 ซม.

รุ่งรอง, สีนํ้ามันบนผ้าใบ 60x84 ซม.

ขอบฟ้าไม่ไร้ฝั่งผืน, สีนํ้ามันบนผ้าใบ 65x85 ซม.

จักรพันธ์ ไชยจิตต์ Jakraphan Chaijit

เกิด 4 พฤษภาคม 2514 เชียงใหม่
ที่อยู่ 24 ม.6 ต.สันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300
โทร. 053-854121, 07-1790374
e-mail: J_chaijit@hotmail.com

การศึกษา

- ศิลปะการแกะสลักไม้จาก อาจารย์จรรณ ไชยจิตต์
- ศึกษาศิลปะด้วยตัวเอง

นิทรรศการศิลปกรรมเดี่ยว

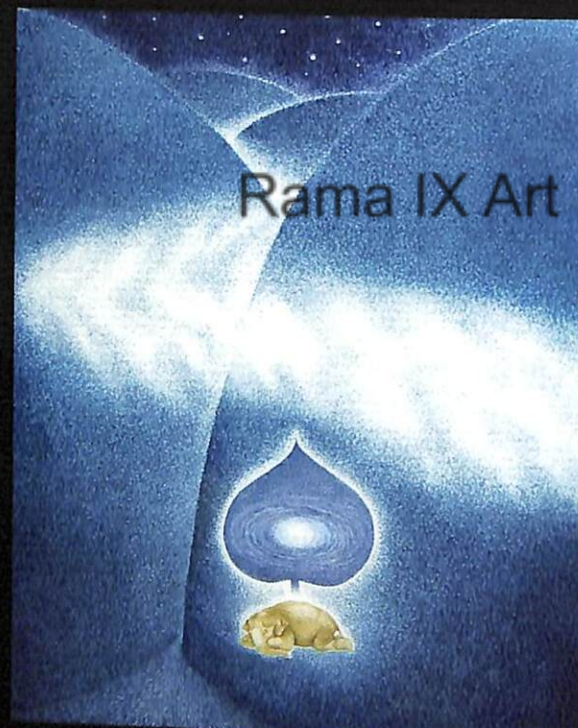
- นิทรรศการศิลปกรรม "ช้างในใจฉัน"
ณ หอนิทรรศการปางช้างแม่สา
แม่สาช้างเอนสเซอร์ ปางช้างแม่สา จังหวัดเชียงใหม่

นิทรรศการศิลปกรรมกลุ่ม

- ร่วมแสดงงานมหกรรมศิลปะเฉลิมพระเกียรติ
72 พรรษามหาราชินี ที่ สีคองแสดควร์ กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม "จินต" ที่บางกอกแกลอรี
กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม "ตระกูลช่างไชยจิตต์"
ที่โรงแรมดุสิตลาภูนา รีสอร์ท จ.ภูเก็ต
- นิทรรศการศิลปกรรม "สีสัน สาระ ประติมากรรม"
ที่ ริเวอร์ ซิตี้ กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรมกลุ่มช่างแต้ม ครั้งที่ 1
ณ อาคารเมอริควี กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรมกลุ่มช่างแต้ม ครั้งที่ 2
ณ 9 art gallery จ.เชียงราย
- นิทรรศการศิลปกรรม ตามฮีต โดยฮอย สล่าเมือง
ครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 ณ หอนิทรรศการ-
ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นิทรรศการศิลปะจากปลายวง ครั้งที่ 1
ณ โรงแรมอิมพีเรียลแมมปิง จ.เชียงใหม่
- นิทรรศการศิลปะ "เขียนลาย ศิลป์เพื่อหอคิลปีเขียนลาย"
ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์, กรุงเทพฯ

Happiness Night, สีอะคริลิกบนผ้าใบ 90x70 ซม.

Universe in Hub Meoy, สีอะคริลิกบนผ้าใบ 100x80 ซม.

แนวความคิด

ทัศนะในการมองโลกแบบการไปพันตัวตน จาก
มโนภาพข้างในจินตนาการต้องการสื่อถึงเกี่ยวข้องของ
จิต มนุษย์ และจักรวาล ที่เคลื่อนไหวแสดงปฏิกิริยาสัมพันธ์
ต่อกัน ภายใต้อารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า แล้วแสดงออกมาใน
เนื้อหาและรูปแบบลักษณะต่างๆ ตามสภาวะปรากฏการณ์ของตัว
ตนและสังคม เพื่อให้สังคมได้รับรู้ว่าทุกสรรพสิ่งเคลื่อนไหว
เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และต้องพึ่งพาอาศัยกัน จึงจะนำพาสู่
ความสงบและสันติสุข

Being On Top, สีอะคริลิกบนผ้าใบ 100x80 ซม.

จตุณ ไชยจิตต์

- 1/1 มง
หินอ่อน 20X8X16 นิ้ว
- 1/2 ระเริงธาตุ
หินอ่อน 14X6X18 นิ้ว
- 1/3 สัมพันธ์สมบูรณ์ no.2
หินอ่อน 10X6X16 นิ้ว
- 1/4 สัมพันธ์สมบูรณ์ no.1
หินภูเขา 12X10X18 นิ้ว
- 1/5 สมบูรณ์สัมพันธ์
หินแม่น้ำ 10X6X14 นิ้ว

สาตรา วรณะหทัย

- 2/1 ดอกไม้-ปีกผีเสื้อ
สีน้ำมันบนผ้าใบ 36X46 ซม.
- 2/2 ห่อ 2
สีน้ำมันบนผ้าใบ 110X92 ซม.

จักรพันธ์ ไชยจิตต์

- 3/1 Being With The Moon no.1
สีอะคริลิคบนผ้าใบ 40X30 ซม.
- 3/2 Mind In Nature no.3
สีอะคริลิคบนผ้าใบ 40X30 ซม.
- 3/3 Being With The Moon no.2
สีอะคริลิคบนผ้าใบ 30X40 ซม.

1/1

1/2

1/3

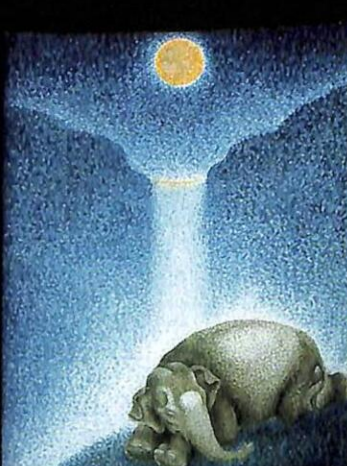
3/1

1/4

1/5

3/2

2/1

2/2

3/3

ขอขอบคุณ

อ.นคร พงษ์น้อย
9 Art Gallery
แขกผู้มีเกียรติทุกท่าน

ออกแบบโดย นพรัตน์ กันใจ
พิมพ์ที่ บริษัท โซตนาพรินท์ จำกัด โทร. 0 5322 5237

Rama IX Art Museum Foundation

9 Art Gallery
Architect Studio

786/11 หมู่ 3 ถ.พหลโยธิน ต.เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000
โทรศัพท์ 0 5371 9110 โทรสาร 0 5374 4168 e-mail: artgallery9@yahoo.com
786/11 Moo 3 PHAHOLYOTIN Rd., Wiang, Chiangrai 57000
Tel: 0 5371 9110 Fax: 0 5374 4168 e-mail: artgallery9@yahoo.com